

Amendement Investeren aan de Voorkant: Taalontwikkeling in de Decemberrapportage 2016

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 15 december 2016,

Constaterende dat:

- Haarlem in 2016 396 vluchtelingen met een status (statushouders) moest huisvesten;
- Bekend is dat al in de eerste helft van 2017 daar nog circa 120 statushouders bijkomen;
- Per 1 januari 2017 het sociaal programma statushouders in Haarlem start met als doel de 'duurzame integratie van nieuwkomers'¹;
- Taalontwikkeling daarin een klein onderdeel is (130.000,- euro voor 2017), waarbij m.n. wordt geïnvesteerd in laaggeletterden en taalmaatjes/taalcoaches (niet perse NT2 docenten);
- Veel huidige vluchtelingengroepen kampen met hoge werkloosheidcijfers, waaronder mensen van Somalische komaf (70%), Syrische, Eritrese en Iraakse komaf (50%)²;
- Haarlem op 16 december 2016 met de andere gemeenten van de arbeidsregio en diverse regionale en lokale organisaties het Taalakkoord Zuid-Kennemerland en IJmond tekent. Dit akkoord ten doel heeft bij 1500 laaggeletterden 'de kennis van de Nederlandse taal te verbeteren', zowel van niet-Nederlandstaligen (waaronder statushouders) als Nederlandstaligen;

Overwegende dat:

- Het investeren in goede taalontwikkeling bijdraagt aan het voorkomen dat mensen (langdurig) gebruik moeten maken van sociale voorzieningen, zoals van een uitkering, van minimaregelingen, van schuldsanering of van maatschappelijke opvang³. Hetgeen geldt voor nieuwe en oude Haarlemmers;
- Het goed beheersen van de Nederlandse taal mensen ook sociaal zelfredzamer maakt en ouders bijvoorbeeld in staat stelt hun kinderen te begeleiden bij het opgroeien in de samenleving;
- De groep statushouders, zowel degenen die in Haarlem worden gehuisvest per 1 januari 2016 als mensen van vluchtelingen- en migrantenkomaf die al langer in Haarlem wonen, divers is (laaggeletterden, hogeropgeleiden, analfabeet, anders gealfabetiseerden);
- Vanaf 2013 geen Rijkssubsidie meer bestaat voor gemeenten om de regie te houden over het leren van Nederlands als tweede taal (NT2);
- Statushouders nu zelf mogen bepalen hoe en tot welk niveau zij Nederlands leren, mits dat leidt tot het behalen van het inburgeringsdiploma;

¹ Sociaal programma statushouders (Haarlem, april 2016)

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/31/zeven-van-de-tien-somaliërs-in-de-bijstand>

³ Gerenommeerde traumabehandelaars en zorginstellingen als Stichting Centrum '45, Arkin en Equator Foundation gaven al in 2011 bij een quickscan van Vluchtelingen-Organisaties Nederland aan dat het merendeel van de vluchtelingen te maken heeft met multiproblematiek, omdat zij 'geen perspectief hebben op een toekomst'.

- De taalvaardigheid na de inburgeringsdiploma vaak nog onvoldoende is om te voldoen aan de hoge eisen van de arbeidsmarkt;

Besluit de Decemberrapportage 2016 als volgt te wijzigen:

Op p. 4: 1. *Versterken innovatiemaatregelen (€900.000,-)* in: 1. *Versterken innovatiemaatregelen (€742.500,-)*

Op p. 5: 2. *Slim investeren Participatiewet en schulddienstverlening (€ 800.000)* in: 2. *Slim investeren Participatiewet en schulddienstverlening (€ 660.000)*

Op p. 5: 3. *Minimabeleid (€ 250.000)* in: 3. *Minimabeleid (€ 206.250)*

Op p.6 4. *Maatschappelijke opvang Skaeve Huse (€ 50.000)* in: 4. *Maatschappelijke opvang Skaeve Huse (€ 41.250)*

Op p. 6, na de tweede alinea in te voegen:

5. *Extra investering taalontwikkeling (€350.000,-)*

Vanaf het voorjaar van 2017 wordt middels een tweetal pilots extra geïnvesteerd in de taalontwikkeling van Haarlemmers. Deze pilots dekken o.a. de kosten die nog niet worden gedekt door mogelijke toegekende ESF of AMIF subsidies (welke naar verwachting pas rond de zomer van 2017 zullen worden beschikt). Daarbij sluiten we aan bij de doelen van het Sociaal Programma Statushouders en het Taalakkoord dat wordt getekend op 16 december 2016.

Voor 60 statushouders met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (zowel 'oude' statushouders als statushouders die vanaf 1 januari 2016 in Haarlem worden gehuisvest) zetten we met de NT2 aanbieders in de stad intensieve maatwerktrajecten op van 1 jaar (aparte trajecten voor analfabeten en laaggeletterden, voor hogeropgeleiden en voor anders gealfabetiseerden die niet beschikken over een zog. 'steuntaal'). Het leren van de taal in een relevante werkomgeving kan daarbij onderdeel zijn.

In het kader van het Taalakkoord stellen we extra middelen beschikbaar voor laaggeletterde Haarlemmers die hun Nederlandse taalvaardigheid willen verbeteren. Maatwerktrajecten daartoe zetten we op met relevante partners in de stad.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66
